

ע"פ 1466/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1466/20

כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט א' שטיין

לפני:

מדינת ישראל

המעוררת:

נגד

פלוני

המשיב:

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי לנוער
בירושלים מיום 16.1.2020 ב文书 מס' 56419-05-19
שניתן על ידי כבוד השופט ר' כרמל

(25.6.2020)

ג' בתמוז התש"פ

תאריך הישיבה:

עו"ד עמרי כהן

בשם המัวרת:

עו"ד מוחמד מחמוד

בשם המשיב:

גב' טלי סמואל

בשם שירות המבחן לנוער:

מר חיים שגב

מתרגם:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי לנוער בירושלים (השופט ר' כרמל) מיום 16.1.2020, בת"פ 19-05-56419 (להלן: התיק העיקרי), ובת"פ 18-08-21367 (להלן: התיק הנוסף). בגין הדין הושת על המשיב עונש כולל של 26 חודשים מאסר בפועל, לצד מאסר על-תנאי למשך 10 חודשים, שיופעל אם יעבור עבירה מסווג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו. כמו כן, הופקעו צו של"ז שניית לגביבות"פ 17-2529 (להלן: תיק השל"ז), ונקבע כי חלף שנות השל"ז ישלם המשיב קנס בסך של 4,000 ₪, או ירצה 50 ימי מאסר חלף הקנס.

2. נגד המשיב, קטין לצד שנת 2002, הוגש בתיק העיקרי כתוב אישום, שבו יוחסו לו עבירות ניסיון הצתה בנסיבות מעשה טהור, והפרת הוראה חוקות. על-פי המתויר בכתב האישום, ביום 10.5.2019 הציטידו המשיב ושני שותפים נוספים בחומרה-דלק, היכנו שלושה בקבוקי תבערה, ופנו אל עבר 'בית יונתן' - בית בשכונת סילוואן, שבו מתגוררת משפחת יהודית. עם הגעתם למקום, עטו המשיב ואחד שותפיו רעלות על פניהם ונטלו את הבקבוקים בידיהם. המשיב יידה את אחד הבקבוקים על הבית, ושותפו יידה את שני הבקבוקים האחרים. שניהם מן הבקבוקים פגעו בצד' הבית, סמוך לחלוון, והבקבוק השלישי פגע בגג הבית. האירוע כולו התרחש, בשעה שבבבית שהו חלק מדיריו. בעת ההיא, היה המשיב נתון במעצר בית, ליתר דיוק, צריך היה להיות במעצר בית, על-פי החלטה שיפוטית בעינויו של כתב האישום שהוגש נגדו בתיק הנוסף.

3. על-פי כתב האישום בתיק הנוסף, פחות משנה עבר להגשת כתב האישום בתיק העיקרי, ידו המשיב ושלושה שותפים נוספים בקבוקי תבערה אל עבר רכב הסעות, שהסיע יהודים המתגוררים בשכונת סילוואן. המשיב סייע בהכנות הבקבוקים; החביא אותם בשקיית; חבר לשותפים נוספים; עטה את חולצתו על ראשו על מנת להקשות על זיהויו; ואrab לרכב ההסעות. בהגיע שעת כושר, ידו המשיב ושותפיו את בקבוקי התבערה על הרכב; בקבוק אחד פגע בו מעל הגלגל, ושניים נוספים התנפצו סמוך אליו.

4. במסגרת ההליכים שהתנהלו בבית המשפט המחוזי, הגיעו המשיב והמערערת להסדרי טיעון, ללא הסכמתו לגבי העונש, והמשיב הודה במינויו לו בשני הティיקים. על סמך הודהו, נקבע כי המשיב ביצע את העבירות הבאות: ניסיון הצתה בנסיבות של מעשה טרור לפי סעיף 448 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"א-2016; הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין; חבלה בכונה מחמירה בנסיבות מעשה טרור, לפי סעיף 329 לחוק העונשין בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור; וסיווע לייצור נשק בנסיבות מעשה טרור לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור.

5. לביקשת המשיב, לאחר שנקבע כי ביצע את העבירות, אוחדו הティיקים לצורכי הדין לגבי הרשעתו ולענין גזירת העונש. במסגרת הדיון נדונה גם בבקשת שירות המבחן להפקיע את הצו שניית בתיק השל"ז. בתיק זה, הורשע המשיב בידי אבנים אל עבר רכב הסעות שהסיע תושבים יהודים בסילוואן. המשיב היה כבן 14, ונגזר עליו לבצע של"ז בהיקף של 200 שעות. הבקשה להפקעת צו השל"ז הוגשה, כיוון שהמשיב ביצע 136 שעות בלבד.

6. בפתח גזר הדין עמד בית המשפט המחוזי על עיקרי העובדות בכתב האישום השניים, על הتسويרים שהוגשו לגבי המשיב מטעם שירות המבחן, ועל טענות הצדדים לגבי העונש. הודגש, כי הנאשם אמןם קטין, "אולם מדובר בקטין פורק על אשר מעשי חזרים על עצמו, חלקם מבוצעים תוך הפרת הוראה חוקית [...] והסקנה שהיאיתה גלוימה בכל

אחד מהαιורעים הינה רבה וחמורה". לצד זאת, קבע בית המשפט כי יש לשקל לקלוא את גילו הצער של הנאשם ואת העובדה שהודה במעשים. בנסיבות אלו, גזר בית המשפט על הנאשם עונשים כאמור ברישא.

7. מכאן הערעור שלפנינו, בגדרו טענת המערערת כי תקופת המאסר שהושתה על הנאשם, 26 חודשים בלבד, אינה הולמת את חומרת המעשים שביצע, ואת מעורבותו החזרת ונשנית בפעולות טרור. המערערת הדגישה את תכליתו של חוק המאבק בטרור, ואת כוונת החוקה להחמיר את העונשה באופן מושמעותי בעבירות מסווג זה. לעומת זאת, עיון בפסקה שלפני חוק המאבק בטרור מלמד, כי העונש שהושת על הנאשם תואם את רף העונשה שנגаг המערערת, עיון בפסקה שלפני חוק המאבק בטרור בודד. בעניין דנן, עסוקין בשני איורעים שונים, בנסיבות חמורות כלפי קטינים נעדרי עבר פלילי, שהיו מעורבים באירוע בודד. הודגש, כי יש להחמיר בעונשה חרף גילו הצער של הנאשם, שכן מדובר למי של תכנון מתקדים, יצירת סיכון ממשמעותי. הודהגש, כי יש להחמיר בעונשה חרף גילו הצער של הנאשם, שכן מדובר למי שheid שהושתת כלפיו בעבר בדמות עונשה של של"ץ בגין יהודים אבנים, הנדפה בעזהות מצח חדש בלבד לאחר מכן בעת שידיה בקבוקי תבערה לעבר רכב הסעות, ובהמשך בעת שידיה בקבוקי תבערה לעבר בית יונתן".

8. עובר לדין בערעור הובא לעיונו תסקיר משלים מטעם שירות המבחן. בתסקיר צוין, כי הנאשם בחר שלא להתייחס לניסיות ביצוע העבירה, והשיב במצטצום על שאלות קצין המבחן לגבי עניין זה. משכך, לא ניתן היה להעיר ולהבין את מניעו לביצוע העבירות, ואת יחסיו כלפין כיום. לצד זאת, התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו לוקח אחראיות על ביצוע העבירות, וכי הוא מרוכז בעיקר במקרים האישיים והמשפחתיים שאוותם הוא משלם בעקבות מאסרו. בנסיבות אלו, לא בא שירות המבחן בהמלצתו כלשהי בעניינו.

9. בדיון שהתקיים לפנינו ביום 25.6.2020 חזר ב"כ המערערת על עיקרי טענותיו. הודהגש, כי אמן השיקול המנחה בעניינים של קטינים הוא שיקול השיקום, אולם מעורבותו החזרת ונשנית של הנאשם בפעולות טרור, ברף חומרה שעולה ומסלים מפעם לפעם, מחייבת ליתן משקל נמוך יותר לשיקולי השיקום. מנגד טען ב"כ הנאשם, כי אין עילה להתערב בגין הדיון של בית המשפט המחויז. העונש שהושת על הנאשם חמוץ, המאסר ארוך ביחס לגילו. העונש גם אינו חריג ביחס לעונשים שהציגה המערערת במקרים דומים. בנסיבות אלו, גורס ב"כ הנאשם כי יש לדחות את הערעור.

דיון והכרעה

10. לאחר שעניינו בגין הדיון של בית המשפט המחויז, ונתתי דעתך על טענות ב"כ הצדדים, אלו שבכתב ואלו שבבעל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל. עניינו של הנאשם, על רקע מעשיים המסוכנים החזרים ונשנים, בא בגין אותם מצבים שבהם נדרשת ערכאת הערעור להתערב בגין הדיון של הערכאה הדינית. אסביר.

11. ביום 23.6.2016, פורסם ברשותות חוק המאבק בטרור – תוכנה הסופי של מלאכת חקיקה שנמשכה כעשור (ראו: נומה פויכטונג "חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 – כדי גדילה" שורשים במשפט 911 (2020)). החוק נועד להרחיב ולהגדד את ארגז הכללים של רשות החוק במלחמות החורמה שמנוהלת מדינת ישראל נגד תופעת הטרור, על מרכיבותה ופניה הרבות והמסוכנות. יחד עם הכללים השונים שננוספו לארגון, ביקש החוקה להתוות מדיניות עונשה חממייה בעבירות טרור. לצד עבירות חדשות שנקבעו, נקבעה בסעיף 37 לחוק הוראת החמרה כללית, לפיה "העוורעבירה שהיא למעשה העבירה האRELAIOTRM-25 שנים" (למעט במקרים חריגים המפורטים בסעיף). התפיסה שבבסיס החרמת העונשה, היא שהוועת של עבירה מסוימת 'מעשה טרור' כהגדרתו בחוק,

הריה" נסיבה מחמירה אינה רנטית"; יחוון של עבירות אלו מצדיק "הדגשה מיוחדת הן של תכליות ההחלטה בענישה, והן של עיקנון הגמול" (ראו: דברי הסבר להצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה-2015, ה'ח הממשלה 1066, 1104).

12. הנה כי כן, המחוקק הורה על החמרת הענישה ועל עליית מדרגה במאבק בטרור במישור המשפט הפלילי. ואם זהה מצוות המחוקק, הרי שתפקידו של בית המשפט - לישמה. לא נוכל אפוא להנחות את עצמנו עד לפ' מדיניות הענישה שנגנה עובר לכניסתו של חוק המאבק בטרור לתקף, ולהותיר את הוראות החוק בבחינת משפט עלי ספר, הילכה ואין מוריין כן' (ראו גם: ע"פ 1382/19 אבוח'ידרנ' מדינת ישראל, פסקה 7 (22.01.2020)).

13. בណדון דיזן, העונש שנגזר על המשיב אינו נותן ביטוי להחמרת הענישה לפי המתחייב מההוראות חוק המאבק בטרור. הדברים אמרוים ביתר שאת נכון נסיבותיו המחייבות של העניין. פעם, פעמיים ושלוש בחר המשיב בדרך הטrror; לא הורתע מן העונשים, לא שעה לאזהרות, לא חשש לקורבנות. אמנם, למרבה המזל, ב"ה, עד כה לא הובילו מעשיו של המשיב לפגיעה בחיי אדם. אולם זאת, רק באורח נס, בהתחשב בנסיבות שבחר – רכב נסוע, בניין מגורים. על אף האמור, גם לאחר מעשה לא רואה המשיב את החומרה היתריה שבמעשיו, ומתייחס אליהם כ"מעשים י לדותיים", כאמור בתסקיר שירות המבחן. בשים לב למכלול הנסיבות המחייבות, עונש המאסר שהושת על המשיב נמצא בקצתה המקל של רצף הענישה שנגנה עובר לחקיקת חוק המאבק בטרור. עיון בפסיכה מלמד, כי במצבים דומים של ריבוי אירועים וUBEIRUTOT ונשנות, נגזרו עונשים חמורים במידה משמעותית מזה שנגזר על המשיב (ראו למשל: ע"פ 16/16 פלוני נ' מדינת ישראל (27.7.2016); ע"פ 3572/16 פלוני נ' מדינת ישראל (3.1.2017)). אלמלא נחקק חוק המאבק בטרור, יתכן שניתן היה להוותיר את העונש על כנו, נכון גדרי התעverbות המוצמצמים של ערכאת הערעור בענינוי ענישה. דא עקר, משהורה המחוקק על החמרת הענישה במצבים כגון דא, לא נוכל להשלים עם כך, ואני מחייבים ליתן ביטוי להוראותיו.

14. אשר על כן, יצא לי לחבני לקבל את הערעור ולקבוע עונש המאסר בפועל לשיטול על המשיב יעדל 32 חודשים חלף 26 החודשים שנגزو על יובייטתה המשפטית מחוזי. אכן, כי גם תוכאה זו מקלה עם המשיב במידת-מה, ואיilo נדרשתי לגוזר את דיןנו מבראשית – היה העונש חמוץ אף יותר. עם זאת, כדי זו דרך של ערכאת הערעור למצות את מלאו חומרת הדיון עם הנאשם (ע"פ 5579/19 מדינת ישראל נ' מליחם, פסקה 13 (09.02.2020)). יכול תקווה כי די בעונש זה כדי לשקוף למשיב את החומרה היתריה שבמעשיו, וכי בתום ריצויו יבחר לה תעשת, ולסור מדרך הטרור.

שופט

השופט י' וילנוב:

אני מסכימה.

שופטת

השופט א' שטיין:

עמוד 4

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

אני מסכימן.

שפט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, א' באב התש"פ (22.7.2020).

שפט

שפטת

שפט